

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny
Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 2 im. Markiana Szaszkewicza
w Przemyślu

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 z późn. zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
- Statut Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 2
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2023/2024

Wstęp

Wychowanie rozumiane jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Wychowanie jest procesem, który odbywa się w każdym momencie życia dziecka. Zadaniem szkoły jest wychowywanie dzieci i młodzieży do wartości.

System wartości ogólnoludzkich:

- godność
- prawda
- dobro
- życie
- sprawiedliwość
- pokój
- rodzina

Profilaktykę rozumie się jako proces wspierający zdrowie psychiczne i fizyczne poprzez pomoc i towarzyszenie uczniowi w zdobywaniu wiedzy o zagrożeniach dla zdrowia oraz w nabywaniu umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom.

Szkoła jest miejscem profilaktyki pierwszorzędowej, która ma wzmacniać elementy osobowości ucznia. Wynika to z jej zadań, kompetencji nauczycieli, a przede wszystkim potrzeb ogółu dzieci i młodzieży.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 2 opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczego ,
- wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów wychowawczych itp.),
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności w tym uczniów z Ukrainy oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

I. Misja szkoły

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc

we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

II. Sylwetka absolwenta

Dążeniem Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 2 jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych,
- jest odpowiedzialny,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny,
- jest kreatywny,
- jest odważny,
- jest samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy (wolontariat)
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole.

III. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,

psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,

społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,

aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

zdrowotnej – zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia. Zagadnienia odpowiedzialnego korzystania z mediów społecznych. Kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu. Zachowanie procedur MEN i GIS.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami, w tym uczniów z Ukrainy (w tym migrantów)
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów, pomoc rodzicom uczniów z Ukrainy
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,

- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z **zakresu wolontariatu**, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym, pomoc uchodźcom
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów **ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, ustawa z dnia 24 marca 2022r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomani.**
- 4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół z **Policją** w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,

- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 5) włączanie, w razie potrzeby, w **indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty**, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie), również wśród uczniów cudzoziemskich
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, możliwość udziału w działaniach **z zakresu wolontariatu**,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców,
- rozwijanie kompetencji cyfrowych, matematycznych,
- rozwijanie kreatywności oraz przedsiębiorczości,
- wspieranie potencjału rozwojowego uczniów i stwarzanie warunków do ich pełnego i aktywnego uczestnictwa w życiu szkoły,
- prowadzenie działalności innowacyjnej,
- kształcenie u uczniów kompetencji kluczowych.
- zapewnienie wysokiej jakości kształcenia poprzez efektywny i skutecznie zorganizowany proces edukacyjny uwzględniający indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne uczniów,
- zapewnienie wsparcia psychologiczno – pedagogicznego **wszystkim uczniom** w oparciu o wyniki obserwacji, wyniki diagnozy środowiskowej,
- wykorzystanie w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod na odległość; bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych,
- realizacja zadań związanych z profilaktyką uzależnień we współpracy ze środowiskiem lokalnym,

- wspomaganie rozwoju zawodowego nauczycieli zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami, w formie szkoleń zewnętrznych, e-szkoleń i wewnętrznego doskonalenia nauczycieli,
- wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

IV. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: **wolontariuszy**, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,

- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.
- w okresie ograniczenia funkcjonowania szkoły w związku z zapobieganiem epidemii organizuje zadania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców ,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia, wspierają uczniów z Ukrainy
- realizują zadania wychowawczo – profilaktyczne wynikające z podstawy programowej przedmiotu w trybie stacjonarnym, hybrydowym, zdalnym.

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w **Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,**
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,

- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych, dbają o prawidłowe relacje w klasie przy udziale uczniów z Ukrainy,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów w czasie nauki stacjonarnej, hybrydowej i zdalnej,
- przestrzegają zasad, procedur, wytycznych MEN i GIS.

5. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,

6. Pedagog szkolny/specjalny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,

- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- udziela uczniom pomocy w odpowiednich formach w czasie nauki w trybie stacjonarnym i zdalnym,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno – pedagogicznej rodzicom uczniów w trybie nauki stacjonarnej, hybrydowej i zdalnej,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki poprzez kontakty bezpośrednie , online,
- udziela skutecznego wsparcia uczniom w radzeniu sobie z emocjami i stresem wynikającym z ograniczenia funkcjonowania szkoły.

7. Psycholog:

- indywidualne wsparcie psychologiczne,
- systematyczna diagnoza w środowiskach klasowych,
- organizacja pomocy psychologicznej na terenie szkoły,
- spotkania tematyczne w klasach,
- współpraca z rodzicami, wychowawcami, instytucjami,
- opieka psychologiczna nad zespołami klasowymi,
- budowanie pozytywnych relacji w grupach,
- kształtowanie umiejętności pracy w grupie i przestrzegania norm społecznych,
- wsparcie uczniów w zakresie indywidualnych zasobów,
- pomoc w podejmowaniu decyzji dotyczących predyspozycji i zainteresowań(doradztwo zawodowe)

8. Logopeda:

- diagnozowanie logopedyczne , w tym prowadzenie badań przesiewowych w celu ustalenia stanu mowy oraz poziomu rozwoju językowego uczniów,
- prowadzenie zajęć logopedycznych dla uczniów oraz porad i konsultacji dla rodziców i nauczycieli w zakresie stymulacji rozwoju mowy uczniów i eliminowaniu jej zaburzeń,
- podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających powstawaniu zaburzeń komunikacji językowej we współpracy z rodzicami uczniów,
- wspieranie nauczycieli, wychowawców i innych specjalistów

9. Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,

- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- rada rodziców uchwała w porozumieniu z radą pedagogiczną szkolny program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

10. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z **zakresu wolontariatu**.

V. Kalendarz uroczystości szkolnych w roku szkolnym 2023/2024

- Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego wraz z pasowaniem uczniów kl. 1 SP i klasy 1 LO
- Zebranie dla Rodziców
- Dzień napaści ZSRR na Polskę
- Wybory do samorządu uczniowskiego
- Akcja sprzątania świata
- Europejski Tydzień Sportu
- Światowy Dzień Tabliczki mnożenia
- Dzień Nauczyciela
- Porządkowanie cmentarza
- Rok Jerzego Nowosielskiego
- Święto Szkoły – Święto Patrona szkoły
- Święto Niepodległości
- Dzień żałoby narodowej – Głód na Ukrainie 33 rocznica
- Andrzejkki
- Spotkanie z Mikołajem
- Ferie Świąteczne
- Spotkanie świąteczne (Kutia) w szkole
- Dzień Babci i Dziadka
- Bój pod Krutami
- Bal Charytatywny w Krośnie
- Przegląd wertepów/wizyta w EDOS w Prałkowcach

- Międzynarodowy Dzień Pamięci o ofiarach Holokaustu
- Bal karnawałowy
- „Wiktoryna” Konkurs z j. ukraińskiego
- Międzynarodowy dzień Języka Ojczystego
- Dzień otwarty
- Koncert T. Szewczenki – koncert przeznaczony dla uczniów szkoły
- Światowy Dzień Liczby Pi
- Zakończenie roku szkolnego kl.4 LO
- Międzynarodowy Dzień Tańca
- Święto Konstytucji 3 Maja
- „Święto wyszywanki”
- Święto Rodziny
- Matury + egzamin ósmoklasisty
- Koncert końcoworoczny. Podsumowanie dorobku artystycznego
- Uroczyste zakończenie roku szkolnego
- Wakacje

VI. Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym 2023/2024

OBSZAR ROZWOJU INTELEKTUALNEGO

1. Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.
2. Zwiększenie udziału uczniów w zajęciach pozalekcyjnych w szkolnych kołach zainteresowań.
3. Wszyscy uczniowie wymagający wsparcia uzyskają pomoc w odpowiedniej formie.
4. Poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych.

OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO:

1. Integracja zespołów klasowych. Przeprowadzenie zajęć integracyjnych w klasach I.
2. Rozumienie i respektowanie obowiązujących norm i zasad.
3. Rozwijanie postaw prospołecznych i działań **w zakresie wolontariatu.**

OBSZAR ROZWOJU FIZYCZNEGO

1. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
2. W I semestrze wszyscy wychowawcy przeprowadzą co najmniej 2 godziny zajęć sprzyjających kształtowaniu postaw prozdrowotnych.
3. Uczniowie są świadomi zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem.

OBSZAR ROZWOJU EMOCJONALNEGO

1. Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.

2. Przeprowadzenie cyklu zajęć (ile godzin) psychoedukacyjnych w klasach (wskazanie w których) na temat umiejętności samooceny i rozpoznawania swoich predyspozycji.
3. Uczniowie potrafią wskazać swoje mocne i słabe strony.
4. Uczniów potrafi wskazać konstruktywne sposoby rozwijania swoich predyspozycji i pokonywania potencjalnych trudności.

OBSZAR ROZWOJU DUCHOWEGO

1. Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.
2. Wychowawcy zapoznają uczniów i rodziców z systemem wartości przyjętych w koncepcji pracy szkoły oraz regulacjami prawa wewnątrzszkolnego.
3. Poprawa relacji pomiędzy pracownikami szkoły i uczniami. W roku szkolnym 2023/2024 uczniowie w swoich zachowaniach kierują się normami wynikającymi z przyjętych w szkole wartości.

VII. Harmonogram działań

SFERA	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
INTELEKTUALNA	Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów	Przeprowadzanie w klasach diagnoz i ankiet wstępnych, obserwacje podczas bieżącej pracy	nauczyciele, wychowawcy	wrzesień/październik
	Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów	Przygotowanie propozycji zajęć w zespołach przedmiotowych, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, wyjścia do muzeum, teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym miasta, przygotowanie programów artystycznych na	nauczyciele , wychowawcy, opiekunowie zespołów artystycznych	zgodnie z harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby zgodnie z kalendarzem szkolnych uroczystości określających terminy konkretnych przedsięwzięć i osoby odpowiedzialne za ich przygotowanie

		<p>uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na forum szkoły, udział młodzieży w „Lubelskim i Podkarpackim Salonie maturzystów 2024”</p> <p>Szkolenia, warsztaty dla grup nauczycieli m.in. nauczyciele pracujący z dziećmi z orzeczeniami i opiniami .Zaproszenie do szkoły opiekuna z ramienia PPP. Warsztaty dla rodziców i nauczycieli „Substancje psychoaktywne” pracownik z MOZU Aktywne metody nauczania i nowoczesne technologie na zajęciach szkolnych w rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów”, „Bezpieczne i celowe wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnej w procesie nauczania”, „Współpraca z instytucjami wspierającymi w</p>	<p>dyrektor</p> <p>dyrektor</p>	<p>zgodnie z harmonogramem szkoleń</p> <p>Zgodnie z terminami obserwacji lekcji ustalonym w planie nadzoru pedagogicznego</p>
--	--	---	---------------------------------	---

		zakresie profilaktyki uzależnień” . Przeprowadzenie przez nauczycieli 1 zajęć lekcyjnych z wykorzystaniem aktywizujących metod pracy		
	Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień	zajęcia z orientacji zawodowej	pedagog , psycholog , pedagog/doradca z PPP	zgodnie z harmonogramem zajęć w poszczególnych klasach
	Kształtowanie postawy twórczej	szkolny festiwal twórczości artystycznej	wychowawcy, organizatorzy przeglądu	maj/czewiec
	Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów	warsztaty w klasach debata na temat wartości i zasad wolontariatu	wychowawcy, pedagog, psycholog	pierwsze półrocze (zgodnie z harmonogramem)
	Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce	wychowawcy klas,	zajęcia zgodnie z harmonogramem
	Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, praktyczne sposoby zarządzania czasem na warsztatach prowadzonych przez pedagoga szkolnego,	pedagog , psycholog, wychowawcy,	zgodnie z harmonogramem zajęć
A	Kształtowanie	działalność	opiekun samorządu	przez cały rok szkolny

	szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej	charytatywna, wolontariat szkolny	szkolnego	
Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych	<p>świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu, corocznie obchodzona Akcja Żonkile – upamiętnienie rocznic wybuchu powstania w getcie warszawskim. Inteligencja ukraińska i żydowska w przedwojennym Przemysłu. Lekcje biograficzno – historyczne umożliwiające poznanie historii i kultury kraju ojczystego, rocznica Głodu na Ukrainie, Bitwa pod Krutami</p>		nauczyciele wskazani jako odpowiedzialni za poszczególne działania	zgodnie z kalendarzem uroczystości
Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu	wycieczki, tematyczne lekcje wychowawcze, wycieczka do miast Polski wybrane miasta przez		wskazanie osób odpowiedzialnych za wskazaną formę	terminy konkretnych wycieczek planowanych przez wychowawców i nauczycieli

		wychowawców klas dla uczniów klas 4 – 8 SP i dla klas 1-3 LO		
	Poznanie dorobku kulturalnego Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, spotkania w ramach programu Szkoła Dialogu – poznanie historii społeczności Żydowskiej zamieszkującej Przemysł	nauczyciele, wychowawcy	zgodnie z harmonogramem opracowanym przez nauczycieli
	Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję	warsztaty organizowane przez pedagoga szkolnego, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce,	pedagog szkolny, wychowawcy klas przewodniczący zespołu wychowawczego	zgodnie z harmonogramem opracowanym przez pedagoga zgodnie z harmonogramem opracowanym przez Przewodniczącego zespołu wychowawczego
	Promowanie zdrowego stylu życia	Dzień Sportu, zajęcia o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka prowadzone przez wychowawców , treści dotyczące przeciwdziałaniu chorobom zakaźnym,	nauczyciel WF, nauczyciele biologii i wychowania fizycznego, realizatorzy wychowawcy klas	zgodnie z harmonogramem
SPOŁECZNA	Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby	Omówienie zasad statutu szkoły(nowelizacja statutu) i regulaminów	wychowawcy	cały rok szkolny

	<p>ludzkiej, a także o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły</p>	<p>szkolnych, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce. Zajęcia na temat bezpieczeństwa w szkole i na zajęciach zdalnych uświadomienie uczniów na temat ochrony danych, wizerunku, korzystanie z telefonów komórkowych poza autorstwem.</p>		
	<p>Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów. Uczenie zasad samorządności i demokracji</p>	<p>Warsztaty z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania.</p> <p>Wybory do samorządu uczniowskiego/wybory samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności, wybory opiekuna samorządu uczniowskiego. Integracja uczniów</p>	<p>pedagog , psycholog</p> <p>opiekun samorządu</p>	<p>zgodnie z harmonogramem zajęć.</p> <p>Zgodnie z programem zajęć w I semestrze.</p>

		szkolna debata nt. praw i wolności w szkole		
	Doskonalenie kultury bycia.	Zajęcia Akademii Dobrych Manier – zajęcia pozalekcyjne dla uczniów świetlicy szkolnej	pedagog	pierwsze półrocze, zgodnie z programem zajęć
	Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego, edukacja ekologiczna	Udział w akcji sprzątanie świata. Udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt, wycieczki krajoznawcze. Międzynarodowy Dzień Sprzątania Świata – sprzątanie okolic szkoły oraz cmentarza Żydowskiego, segregowanie odpadów na terenie szkoły, zbieranie baterii i elektroprzętów	wychowawcy	
	Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy. Współpraca z Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy	warsztaty dla klas prowadzone przez pedagoga , psychologa, nauka poszukiwania pracy, analizy ofert, nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej przed podjęciem pracy	pedagog, psycholog, nauczyciel przedsiębiorczości , doradca z PPP	drugie półrocze zgodnie z harmonogramem zajęć opracowanym przez pedagoga .
	Systematyczne	analiza frekwencji	Wicedyrektor, pedagog,	sporządzenie

	<p>monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych. Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązku szkolnego</p>	<p>uczniów systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów, wywiadówki, dni otwarte, indywidualne spotkania z rodzicami,</p>	<p>psycholog, wychowawcy</p>	<p>miesięcznych zestawień obecności w pierwszym dniu miesiąca następującego po okresie kontroli Zgodnie z harmonogramem zebrań i dni otwartych, ustalonym na dany rok szkolny</p>
<p>EMOCJONALNA</p>	<p>Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości, wychowanie do życia w rodzinie</p>	<p>warsztaty dla uczniów prowadzone przez specjalistów z PPP</p> <p>lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce – wskazanie konkretnych zajęć, spotkanie z nauczycielem uczącym w celu przekazania informacji związanych z celami zajęć</p>	<p>pedagog ,psycholog nauczyciel uczący przedmiotu „Wychowanie do życia w rodzinie”</p>	<p>zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów</p>

	<p>Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły</p> <p>Kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w życiu społecznym. Działania z zakresu wolontariatu.</p>	<p>zajęcia integracyjne w klasach</p> <p>lekcje wychowawcze z wykorzystaniem filmu o agresji i jej unikaniu.</p> <p>Ciekawe inicjatywy, wartościowa forma spędzania wolnego czasu, pomoc koleżeńska w klasie, podejmowanie działań na rzecz środowisk społeczności szkolnej i środowiska lokalnego</p>	<p>pedagog , psycholog</p> <p>nauczyciel bibliotekarz</p> <p>wychowawcy</p>	<p>zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów</p>
--	--	--	---	---

VII. Czynniki ryzyka

Czynniki ryzyka są to cechy zwiększające prawdopodobieństwo używania środków odurzających.

Czynniki chroniące są to właściwości jednostki i środowiska , które wzmacniają odporność na podatność na narkotyki.

W szkolnym programie wychowawczo – profilaktycznym należy uwzględnić obszary warunkujące występowanie oraz zażywanie środków odurzających

Czynniki	Obszar	Przyczyny
Ryzyka	Uwarunkowania rodzinne	<ul style="list-style-type: none"> - brak zaspokojenia podstawowych potrzeb: akceptacji, zrozumienia, miłości , bezpieczeństwa; - patologie i zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny; - niewydolność wychowawcza, brak konsekwencji; - występowanie uzależnień w rodzinie; - przypadki losowe typu: traumy, choroby, zaburzenia psychiczne; - brak pozytywnych wzorców, słabe więzi w rodzinie, niewłaściwa komunikacja rodzic – dziecko.

Ryzyka	Uwarunkowania środowiskowe	<ul style="list-style-type: none"> - środowisko rówieśnicze; - środowisko sąsiedzkie; - środowisko szkolne; - dostępność środków psychoaktywnych.
Ryzyka	<p>Uwarunkowania indywidualne – personalne</p> <p>Uwarunkowania geopolityczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - niska samoocena; - niedojrzałość emocjonalna; - brak odporności na stres; - nieumiejętność rozwiązywania problemów; - niskie kompetencje interpersonalne; - negatywne przekonania. - bezpośrednie zagrożenie życia; - przewlekły stres; - strata osób bliskich; - utrata poczucia bezpieczeństwa; - wymuszona migracja

Główne czynniki ryzyka związane ze szkołą

1. Przemoc rówieśnicza.
2. Odrzucenie przez rówieśników.
3. Brak kontroli nad własnym zachowaniem.
4. Destrukcyjna grupa rówieśnicza.
5. Niepowodzenia szkolne.
6. Działania czynników destabilizujących bilans psychiczny i emocjonalny.

Środki odurzające oraz czynniki generujące ryzyko ich występowania	Sfery	Przyczyny
	Sfera psychologiczna	<ul style="list-style-type: none"> - nadmierna nieśmiałość; - wrażliwość; - chroniczne napięcie i niepokój; - niska samoocena; - brak odporności na stres i problemy; - niski poziom asertywności
	Sfera społeczna	<ul style="list-style-type: none"> środowisko sąsiedzkie; - środowisko rówieśnicze;

		<ul style="list-style-type: none"> - dostępność substancji odurzających; - moda na zażywanie środków odurzających
	Sfera rodzinna	<ul style="list-style-type: none"> - brak wyraźnego i konsekwentnego systemu wychowawczego; - niskie kompetencje rodziców; - surowa dyscyplina; - nadopiekuńczość; - wysoki poziom konfliktów w rodzinie, niskie wsparcie ze strony rodziców; - brak lub osłabienie więzi emocjonalnej z rodziną, złe relacje na linii rodzic – dziecko; - zaburzenia z pełnienia roli ojca i matki np. nieobecność ojca w domu; - tolerancja rodziców wobec używania przez dzieci alkoholu i

		<p>innych substancji odurzających;</p> <ul style="list-style-type: none"> - występowanie nałogów w rodzinie; - rozwód, separacja, utrata rodziców; - brak czytelnych granic i norm.
	Strefa szkolna	<ul style="list-style-type: none"> - obecność środków odurzających w szkole; - niski poziom wiedzy uczniów nt. środków odurzających; - niskie kompetencje nauczycieli w zakresie rozpoznawania środków odurzających.

Czynniki	Wpływ na prawidłowy rozwój w obszarze zdrowia psychicznego, szczególnie u dzieci związanych ze szkołą	Inne pozaszkolne czynniki chroniące
Chroniące	<ul style="list-style-type: none"> - poczucie przynależności; - pozytywny klimat 	<ul style="list-style-type: none"> - wsparcie rodziny na różnych poziomach funkcjonowania

	<p>szkoły;</p> <ul style="list-style-type: none"> - prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza; - wymaganie od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy; - zdecydowany brak akceptacji przez szkołę dla przemocy. 	<p>dziecka;</p> <ul style="list-style-type: none"> - przynależność do organizacji społecznościowych; - dostępność do zajęć pozaszkolnych; - brak społecznej akceptacji dla zachowań odbiegających od norm; - właściwe wzorce i postawy rodziców; - pozytywne wzory i postawy rówieśników; - monitorowanie zachowania dzieci przez rodziców; - uczestnictwo w praktykach religijnych; - cechy indywidualne ucznia: uzdolnienia, wysoka samoocena, asertywność, optymizm.
--	---	---

IX. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) w analizie przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana Rada pedagogiczna i Rada rodziców.

Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę rodziców w porozumieniu z Radą pedagogiczną Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 2 w Przemyślu.

Zatwierdzono do realizacji

- przez Radę Pedagogiczną w dniu

- przez Radę Rodziców w dniu